

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický

týdeník

1/2018

*Průští číslo vyjde
17. ledna 2018*

Z obsahu

- * *Jednota církve*
- * *Láska*

10. ledna 2018

ročník 103

cena: 13 Kč

Poselství k novému roku 2018

Zjevení 21,6b

Těžko bychom si pro nový rok 2018 zvolili nadějnější a povzbudivější verš: „Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé“. Toto slovo máme v Písmu od dáv-

ných dob. Proč se z tohoto slibu více neradujeme a netěšíme? Vždyť se naplňuje Izajášova výzva: „Pojďte, kupujte a jezte, poďte a kupujte bez peněz a bez placení...“ (Iz 55,1b).

Říká se, že Češi rádi získávají věci, které jsou zadarmo. V čem je tedy problém? Kniha Zjevení je psána pronásledované církvi, lidem, kteří strádají, trpí a touží po náboženské i politické svobodě. My jsme z Boží milosti dostali svobodu, ekonomicky se daří a HDP se zvyšuje. Máme vůbec touhu se zadarmo napít z pramene vody živé? V rozhovorech zjišťuji, že v naší zemi přibývá lidí, kteří poznávají, že majetek, tučné bankovní konto a materiální zabezpečení života není všechno. Přece jen vzniká žízeň. Někde v manželství a v rodině nefungují mezilidské vztahy, jinde doléhá nesnesitelný stres ze zaměstnání, lidé jsou frustrováni složitou mezinárodní situací a hrozbou nových válečných ohnisek, jiných se silně do-

týkají neutěšené prognózy o umírající přírodě a ekologických hrůzách dopadajících na svět. Ten, kdo se kolem sebe dívá a trochu přemýšlí o svém životě a globálním světě, nemůže zůstat lhostejný. Jak je úžasné přijít k prameni vody živé, přijmout vláhu, uhasit žízeň a znovu se pustit do díla na cestě následování Krista. Nový rok otevírá nové příležitosti k odpuštění křivd, k projevům lásky, k nesení svědectví evangelia, k obnově naděje a radikálním činům víry ve prospěch druhých. Žíznivý a vyčerpaný člověk toho mnoho nedokáže. Pokud v některé oblasti života žízeň pocítujeme, pojďme ke Kristu a napijme se z pramene vody života. Na rozdíl od všech nabídek, které zaplavovaly naše poštovní schránky a mailové boxy v minulých dnech, je Kristův pramen vody živé k dispozici zadarmo a pro všechny.

Pavel Černý
předseda Kostnické jednoty

Kůň času

Tak nějak příliš rychle cválá v poslední době ta moje kobylka, až se z toho chvatu zalykám, podle dusoty kopyt počítám dny a podle vrásek přibývajících léta a děti mi dorůstají a moje zuby místo nich začínají pěkně zlobit a děvčata se před mým zrakem mění v zralé ženy a uctivě mě zdraví a skutečně ta jejich krása se mě už zdaleka tak netýká, vždyť ten tvrdohlavý čas mě proti mé vůli nese dál a stále rychleji a tímhle během rostou mezi námi nové vzdálenosti a neviditelné zdi a jsou to hradby pevnější nad bariéry z kamene a oceli, a proto si někdy připadám sám a časem hnán do posledního cíle, kde mi první nepřipadají jako vítězové, to tedy zatím ještě ne.

Na návštěvě v Gerniku, v jedné zapomenuté české vesnici položené vysoko v rumunských horách, jsem před lety krácel po ránu mezi chalupami v čerstvě napadaném sněhu, lesy hučely ve větru a kopce se třpytily stříbrným hávem a nebe bylo modré a slunce se vyhouplo nad štíty stavení a najednou se otevřela vrata a z nich vyjel hospodář na bílém koni, majestátně jako kníže Václav a taky se Václav Mašek jmenoval, a za ním vyběhli ze dvora další koně a gazda je vedl k napajedlu, rozmlouval s nimi celou cestu a já zůstal překvapeně stát a naslouchal jsem té staročestině jako slovu Božímu a šel jsem až ke žlabu vytesanému z kamene, který u horského pramene postavili kdysi dědové a pouťníci ze země české, co připluli po Dunaji za lepším životem, aby se jejich praprapravníci dnes vraceli zpátky do Čech, takový je osud putujících v čase, ale já tehdy spíš pozoroval ty nádherné koně, jak se napájeli v zimním ránu a naslouchají slovům svého hospodáře – Jak dobrého pána mají – říkal jsem si v duchu, když je laskal ve hřívě a plácal po hřbetě a upravoval třmeny.

A každou zimu kolem Nového roku si ve vzpomínce znovu vyjdu na procházku do rumunských hor, abych si vybavil tu nečekanou scénu uprostřed ztracené české vesnice, protože i já si připadám v tom svém čase někdy trochu zmatený a ztracený a musím se dlouho hledat, než uslyším ržání koní a uvidím víry vloček proti slunci a gejzíry sněhu, jak stříkají od kopyt a vrata otevřená a v nich dobrého hospodáře, jak vyvádí koně z teplé stáje k věčným pramenům; šťastný nový a každý další rok, přátelé tak svobodné a radostné jízdy.

ThDr. Jan Schwarz

Budúcnosť – rozpaky a neistoty

Staršia generácia vyvoláva často úsmevy mladých, keď začínajú recitovať chválospevy na minulosť: „...to za našich mladých čias...“ Je to pravda? Ako to bolo v skutočnosti? Život bol krajší, boli lepší ľudia, vlády a politici boli dobrí a snažili sa viac o dobro ľudí ako dnes? Ťažko je to jednoznačne odpovedať. Ľudia, vlády, politici boli aj dobrí aj zlí, tak ako dnes. Ale myslím, že ľudia sa veľmi zmenili. Racionalizmus, materializmus, konzum, pretechnizovaný a uponáhľaný svet zmenili ľudí. Ponáhľanie, rýchlosť, bezohľadnosť, tvrdosť, krutosť, peniaze, luxus, to je dnešná hierarchia hodnôt, ktorá determinuje zmýšľanie ľudí.

Vždy ma hnevá, keď pri tenise publikum aplauduje, keď hosťujúci hráč pokazí servis, a aplauduje sa nechy-

tateľným „kraťasom“ a penaltám vo futbale, ktoré sú prakticky nechyťateľné, a aplauduje sa životu nebezpečným bodyčekom a bezohľadným vrazením súpera na mantinel v hokeji. To predsa nie je šport. Publikum neaplauduje ušľachtilosti, kráse hry, veľkorysosti, ale len čistej racionalite. Za každú cenu vyhrať. Nastáva doba, kedy bude publikum aplaudovať scénam fyzickej likvidácie v „priamom prenose“. Sex už má, aj krv, tak už len „smrť“ bude na programe v „reality show.“ Quo vadis Domine“, to bolo oslovenie vo vízii apoštola Petra, ktorý utekal preč z Ríma, keď začalo krvavé prenasledovanie kresťanov. A v tejto vízii stretol Ježiša Krista, ako ide do Ríma. A tak sa ho Peter pýta „Quo vadis Domine?“ Kam ideš Pane? A Ježiš mu odpovedá, že ide

do Ríma, aby bol ukrižovaný. Po tejto vízii sa Peter vracia späť do Ríma, kde potom sám zomrel mučeníckou smrťou. „Quo vadis“ je titul slávneho historického románu poľského spisovateľa Henryka Sienkiewicza. Je to obdobie krutovlády rímskeho cisára Neróna, keď kresťanov vhaňali do arény s tigrami a levmi. „Reality show“ a tisíce ľudí starého Ríma aplaudovalo tomuto divadlu. Sme už tak ďaleko? Alebo sa dá nejako prekročiť a vynechať táto éra puste racionality, konzumu a dekadencie a ísť do zamyslenia, zodpovednosti a pokory. Každý musí dokázať sám povedať – zastavte svet, chcem vystúpiť. Vystúpiť z tmy, do toho „prepodivného svetla“ – svetla lásky, ktoré svetlo prišlo na tento svet v osobe Ježiša

Dokončení na str. 2

AKTUALITA: Z NOVOROČNÍ SLAVNOSTI Z KOSTELA SVATÉ ANEŽKY ČESKÉ

Tradiční novoroční ekumenickou pobožnost vysílala Česká televize z kostela sv. Anežky České v Praze - Spořilově. Zúčastnili se představitelé církví sdružených v ERC a také zástupci Římskokatolické církve. Shromáždění navazovalo na text čtvrtého dopisu Kláry z Assisi její první následovnici Anežce České.

Z Písma četli patriarcha Církve československé husitské Tomáš Butta (Iz 9,1-7) a superintendent Evangelické církve metodistické Petr Procházka (J 18,37-38), kázáním posloužil kardinál Dominik Duka, který zmínil že v tomto roce oslavujeme 25. výročí vyhlášení České republiky a 100. výročí obnovení české státnosti). Uvedl, že nad Pražským hradem vlaje prezidentská standarta s nápisem „Pravda vítězí“. Nápis ztotožnil s osobou krále Jiřího z Poděbrad (2. března uplyne 560 let od jeho volby českým

Dokončení na str. 2

Milí čtenáři,
jsme rádi, že vás smíme pozdravit na začátku dalšího, nám všem přidaného roku. Děkujeme za vaši přízeň a ze srdce vám přejeme stále vědomí Boží přítomnosti na každý den, v časech dobrých i zlých. Pán Bůh je věrný a „k upřímnému upřímně se má.“

Vstoupili jsme do roku, ve kterém si připomínáme sté výročí vzniku československého státu a sto let od založení Českobratrské církve evangelické. Také v našem časopise si obě výročí budeme s vděčností připomínat, proto vás zveme ke spolupráci. Podělte se s námi a s ostatními čtenáři o vzpomínky, názory i zamýšlení nad kulatým výročím obou našich oslavenců. Těšíme se na ně.

Vaše redakce

JERUZALÉM – MĚSTO POKOJE, NEBO VOSÍ HNÍZDO?

Při nedávné společné pouti do Jeruzaléma odložili němečtí evangeličtí a katoličtí biskupové kříže, které na svém rouchu běžně nosívali. Tak byli také společně vyfotografováni před Omarovou mešitou na Chrámové hoře. Některé křesťany v Německu to pochopitelně pohoršilo a zkritizovali to jako oportunismus. Novinář, který byl s biskupy na místě, se jich ovšem zastal: Jeruzalém a zvláště Chrámová hora – to je velmi horká půda. I pro představitele německých křesťanských církví. (Ti si samozřejmě žádné nepokoje nepřáli.) Kdo byl třeba letos v Jeruzalémě, jistě si tohoto výbušného ovzduší také povšiml.

Někdo pokládá politiku za vědu (např. prezident E. Beneš), někdo spíše za umění (jako ministerský předseda A. Švehla), jiní za věc psychologie (jako F. Peroutka). Dnešní státníci si jsou této složitosti vědomi a musejí rozvážně volit přiměřené kroky – i vůči Jeruzalému.

Bohuslav Vik

VATIKÁN BILANCOVAL EKUMENICKÉ VZTAHY

Ve vztazích s protestanty je rok 2017 jakousi dvojtečkou, otevřením pro další kroky směřující k jednotě – zdůraznil kardinál Kurt Koch ve své bilanci uplynulého roku z ekumenické perspektivy. Předseda Papežské rady pro jednotu křesťanů připomněl, že oslavy 500. výročí reformace byly mimořádné. Dřívější výročí této události mívala polemické a antikatolické vyznění, tentokrát však protestanté přizvali k oslavám také katolickou církev. V obsáhlém rozhovoru pro agenturu SIR připomněl také významné sblížení mezi Svatým stolicem a koptskou pravoslavnou církví. Patriarcha Tawadros je vůči katolíkům velmi otevřený. Svědčí o tom také skutečnost, že ve své církvi zavedl den přátelství s katolíky. V ohlédnutí za rokem šéf vatikánského úřadu poukázal také na aktuálnost ekumenismu krve. Připomněl, že 80 % lidí pronásledovaných dnes pro svou víru, jsou křesťané. Evropané si to mnohdy neuvědomují, ale pro naše pronásledované bratry je velmi důležité mít v nás duchovní a životní oporu – dodává kardinál Koch.

www.krestandnes.cz

SETKÁNÍ PAPEŽE S VRCHNÍM IMÁMEM AL-AZHAR NEJVÝZNAMNĚJŠÍ MEZINÁBOŽENSKOU UDÁLOSTÍ

Dialog je vždy možný, je třeba ho prosazovat navzdory všem překážkám a zejména ve světě, v němž stále častěji dochází k násilí ve jménu Boha nebo náboženství, řekl kardinál Jean Louis Tauran v rozhovoru pro L'Osservatore Romano věnovaném uplynulému roku z hlediska mezináboženského dialogu. Připomněl mimo jiné upevnění spolupráce s islámskou univerzitou Al-Azhar v Káhiře. Podle mínění šéfa Papežské rady pro mezináboženský dialog byla emblematickou událostí končícího roku návštěva vrchního šejcha ve Vatikánu a jeho velmi srdečné setkání s papežem.

Ke kontroverznímu rozhodnutí Spojených států přenést své izraelské velvyslanectví do Jeruzaléma kardinál Tauran poznamenal, že Svatý stolec bude vždy vystupovat proti instrumentalizaci náboženství. Dodal dále, že téhož dne, kdy prezident Trump ohlásil rozhodnutí ve věci Jeruzaléma, palestinská vláda rozhodla o vytvoření stálé pracovní skupiny pro mezináboženský dialog s Vatikánem. Je to důležitý příklad mezináboženského svědectví – dodal francouzský kardinál.

www.krestandnes.cz

POZVÁNÍ EKOLOGICKÉ SEKCE ČESKÉ KŘESŤANSKÉ AKADEMIE

Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s Mezinárodním ekumenickým společenstvím (IEF) se připojuje k lednovým modlitbám a přípravě Podvečer modliteb za životní prostředí a náš vztah k němu s kázáním bratra Jaroslava Pechara, faráře ČCE v Praze - Braníku. Toto ekumenické setkání se uskuteční v úterý 16. ledna 2018 od 18 hodin (předpokládáný konec do 19 hodin) v přízemí kláštera Emauzy, Praha 2, Vyšehradská 49.

Jiří Nečas

AKTUALITA: Z NOVOROČNÍ SLAVNOSTI Z KOSTELA...

Dokončení ze str. 1
králem), který se zasloužil o náboženský smír mezi katolíky a utrakvisty a pokoušel se i o zprostředkování míru mezi národy. Kardinál Duka také neopomněl uvést Staroměstské náměstí a jeho symboly - kalich na Týnském chrámě, mariánský sloup a sochu mistra Jana Husa. Tyto symboly uvedl v souvislosti s naší historií a s tím, že vypovídají i o nás samých. V závěru citoval poslední dopis Václava Havla k 17. listopadu 2011, kde bývalý prezident připomíná Anežku Českou a děkuje jí za to, že nad naší zemí držela ochrannou ruku 25. listopadu 1989. Václav Havel však také v dopise uvádí, že by Anežka měla držet ruku otevřenou stále, protože se může stát, že přijde doba, kdy její pomoc budeme opět potřebovat. K tomu kardinál Dominik Duka dodal, že podle jeho názoru tato doba právě nastala.

Děkovné a přímlyvné modlitby pronesli David Novák - předseda Rady Církve bratrské, Pavel B. Stránský - biskup Starokatolické církve, Tomáš Tyrllík - biskup Slezské církve evangelické augspurského vyznání, Pavel Coufal - předseda Výkonného výboru Bratrské jednoty baptistů, Jan Klas - biskup Jednoty bratrské, Michal Dandár - arcibiskup Pravoslavné církve v českých zemích a na Slovensku, Martin Moldán - biskup Apoštolské církve, Marián Čop - superintendent Evangelické církve augspurského vyznání v České republice, Rein Wagtendonk - národní ředitel pro sbory Armády spásy a Mikuláš Pavlík - předseda Výboru Česko - Slovenské unie Církve adventistů sedmého dne.

Shromáždění uzavřel Daniel Ženatý - předseda Ekumenické rady církví v České republice a synodní senior Českobratrské církve evangelické. Všichni církevní představitelé pak shromáždění požehnali Aronským požehnáním.

Helena Bastlová

Budúcnosť – rozpaky a neistoty

Dokončení ze str. 1

Krista (1Pt 2,9). A človek by mal byť takým nositeľom svetla pre život druhých. Svetlo, to je láska, to je poslanie a plnosť života.

„Lebo ste boli kedysi tmou, ale teraz ste svetlom, žíte teda ako deti svetla“ (Ef 5,8).

V Británii vychádza každoročne taký rozsiahly almanach, kde sú všetky najnovšie údaje o krajine, ekonomike, kráľovskej rodine, vláde, parlamente. Vždy som si so záujmom prečítal malú kapitolu, kde sú stručné údaje o všetkých žijúcich nositeľoch najvyššieho Britského vojenského vyznamenania, tzv. Victoria Cross – kríž kráľovnej Viktórie. Motivácia pre udelenie tohto vyznamenania je „for gallantry in the face of enemy.“ Za chrabrosť tvárou v tvár nepriateľovi. Tých žijúcich nositeľov je len asi dvadsať a z toho viac ako polovica sú Gurk-hovia. Bojovníci, príslušníci malého Nepálskeho národa, ktorí už po niekoľko sto rokov tradične slúžia v Britskej armáde. A pri popise činu, za ktorý bolo toto vyznamenanie udelené, chrabrosť skoro všetkých týchto Gurkhov spočíva v tom, že uprostred nepriateľskej paľby odtiahol z bojovej línie raneného spolubojovníka. Chrabří bojovníci a Milosrdní Samaritáni.

Vieme a dokážeme. To sú základné motívy súčasného racionalizmu aj vo vede, v biológii, v medicíne. Vieme v skúmavke oplodniť ženské vajíčko a potom takto v termostate vyvinutý 1-2 mesačný ľudský plod dokážeme úspešne implantovať do maternice. Takáto procedúra sa prevádza, keď žena nemôže zo zdravotných dôvodov tehotenstvo absolvovať. A tak sa tento ľudský plod implantuje cudzej žene. Táto žena plod donosí a porodí. Ale ona nie je biologickou – genetickou matkou tohto dieťaťa. Kto je matka tohto dieťaťa? Je taká biblická symbolická paralela – dávno – dávno raz kráľ Šalamún riešil problém materstva dvoch žien (1 Kr 3,16-28). Bolo to riešenie problému materského citu a lásky – toho determinantu materstva. Vieme a dokážeme, ale problém materského citu a lásky nevieme tu jednoznačne zodpovedať.

Vieme transplantovať orgány – ob-

ličky, pľúca, srdce, pečeň. Chirurgicky – operačne na vysokej úrovni. A stále sa nevieme úspešne vyrovnáť s imunologickou snahou organizmu odvrhnúť tento transplantovaný orgán. A tak len sústavne potláčame imunitu u každého pacienta a čakáme, dokedy to bude fungovať.

A niekedy sa cez tie nové poznatky dostávame do paradoxných, ba až absurdných biologických situácií. Kyslík zvyšuje deštruktívny účinok žiarenia na nádorovú bunku. A tak sa začalo ožarovať pod kyslíkovým pretlakom. Kyslík ale úspešne zvyšuje schopnosť reparačných pochodov v nádorových bunkách, ktoré boli žiarením len poškodené, ale prežili. A tak tento kyslík pomáha opraviť len tie poškodené nádorové bunky. A sme v rozpakoch. Enormne rýchly technický vývoj nás tak nejako predbieha a tak ostávame v rozpakoch, ako ďalej.

Racionalita a konzum ovládli svet. Tá racionalita dneška, to je technická explózia, ktorá zachvátila všetko okolo nás. Počítače sa zmocnili celého nášho života so všetkými pozitívami ale aj negatívami. Nezbední chlapci prenikajú do najhlbších počítačových „trezorov“ a môže tam byť aj tajomstvo reťazovej nukleárnej katastrofy. Vysoko efektívne, náročné techniky v molekulárnych a submolekulárnych dimenziách prenikajú do všetkých oblastí nášho života. Molekulárna genetika prináša úžasné perspektívy v biológii a medicíne. To zmapovanie ľudských génov a možnosti detekcie a interpretácie tzv. defektných génov je úžasný pokrok pre prevenciu hlavne nádorových ochorení. Umožňuje stanovenie stupňa rizikovosti pre vznik nádorového ochorenia. Na druhej strane však vedomie genetickej rizikovosti môže priniesť celoživotný stres. Informácia o genetickej rizikovosti bude viesť k možným negatívnym aspektom. Možno nie v ďalekej budúcnosti, bude potrebné pri nástupe do zamestnania predložiť aj nejaký „génový preukaz“. A pri náleze nejakých defektných génov, ktoré signalizujú rizikovosť určitých chorôb, aplikant neuspее. Hrozí nejaká taká genetická segregácia.

Život v súčasnosti a hlavne budú-

cnosti bude prinášať mnohé neočakávané situácie. Génové manipulácie, klonovanie embryí a vyklónované zvieratá. Kde to bude končiť? Vyklónovaný človek? Budú ľudia šťastnejší?

Pred viacerými rokmi som mal s jedným kolegom nočnú službu na postoperačnom oddelení. Jeden pacient nám robil veľké starosti. Bol to mladý človek – stredoškolský profesor matematiky po radikálnej operácii žalúdka. Dostal sa do šoku a celú nos sme sa všetkými dostupnými prostriedkami pokúšali zvládnuť tento šokový stav. Ráno nám však napriek všetkým našim snahám pacient zomrel. Vyšiel som na chodbu a tam ma oslovili dvaja mladíci, že ako sa má pán profesor. Keď som im povedal, že pán profesor zomrel, rozplakali sa. „To nie je možné, to nemôže byť pravda.“ V plači sa dívali na mňa, aby som povedal, že to nie je pravda. Matematika a plač študentov. Také zvláštne. Ten plač, to bol pán profesor, človek, to výsostne ľudské, čo sa nedá vyjadriť vzorcami ani číslami.

V tom našom pretechnizovanom a uponáhľanom dnešku je veľmi dobre sa zastaviť a tak sa trochu pozrieť do vlastného vnútra. Tam kdesi je v spomienkach naše detstvo. Tam je mama, otec. Tam je detská izba a mamine pohladenie. Tam v tom vnútri je svet, kde peniaze a moc nehrajú žiadnu úlohu. Tam v tom vnútri je nekonečno a večnosť. A je dobré pozrieť sa potom z tejto perspektívy dozadu, aby sme videli, či v živote dosahujeme len tie racionálne méty a to vzácne, tie také nedefinovateľné túžby, to nám uniká. Všetko je potom stratené v takej pomínuteľnej, konzumnej prosperite. Tieto túžby, to je taká krásna, nedefinovateľná choroba. Túžba po láske, túžba mať niekoho rád, túžba urobiť radosť a vidieť úsmev a slzy šťastia v očiach, túžba pohladíť plačúce dieťa a utrieť mu slzy. Skúsme sa nechať premôcť týmito túžbami. Je to potom taký zvláštny krásny pocit tam niekde v tom našom vnútri.

„Nauč nás Bože tak počítať naše dni, aby sme mohli získať múdrosť srdca“ (Ž 90,12).

MUDr. Ján Siracký, DrSc.

A neuved' nás v pokušení

Nedávno proběhla tiskem zpráva "Papež se chystá pozměnit otčenáš", která na první pohled či poslech zní přinejmenším provokativně. Vždyť jde o text z Písma. Z tiskové zprávy se ovšem čtenář dále dočítá, že jde o znění italského překladu, používaného v liturgii. Do překladu biblického textu se aspoň do určité míry promítá teologické myšlení překladatele a musí brát zřetel i na čtenáře, jimž je určen. Svět Nového zákona, byť promítnutý do "evropské" novozákonní řečtiny, je o hodně jiný než svět, jak jej vidíme a vnímáme my, dnešní Evropané. A ani to naše vidění světa není stejné, obraz světa utváří spousta různých činitelů. Papež tedy nechce měnit biblický text, nýbrž prosadit, aby se při bohoslužbách používal modernější, srozumitelnější překlad.

V textu modlitby Páně uvedeném v Evangelickém zpěvníku vydaném

Synodní radou ČCE r. 1979 prosba, již se diskuse týká, zní: "A neuved' nás v pokušení." Odpovídá kralickému textu, kde je jen starší tvar slovesného imperativu (neuved') a téměř shodně překládá Bible 21, jen předložku v nahrazuje dnes přirozenější předložkou do. Obdobně je tomu ve většině starších či "konzervativních" překladů. Papež František tento způsob překladu komentuje slovy: „*Bůh, jenž nás uvádí v pokušení – to není dobrý překlad. I Francouzi text změnili na 'a nenechej mě podlehnout pokušení'. To já podléhám pokušení, není to Bůh, kdo nás svádí a pak pozoruje, jak si počínáme. Otec něco takového nedělá, naopak – okamžitě pomáhá se zvednout. ...To ďábel člověka uvádí v pokušení.*“

Anglický překlad New International Version se neodchyluje od starších překladů, avšak v poznámce pod čarou vysvětluje, že "pokušení" mů-

že znamenat "zkoušení" či "testování". S manželkou jsme se doma shodli, že zhruba takto oné prosbě rozumíme a nemáme s ní problémy. Ovšem patříme ke generaci "odchované" ještě Kralickou Biblí. Papežova snaha po srozumitelnosti a zabránění desinterpretaci je bezesporu plně na místě. Určité zjemnění přináší Český ekumenický překlad: "A nevydej nás v pokušení, ale vysvoboď nás od zlého." Moderní překlady často uvádějí tuto prosbu modlitby Páně ve znění, které s Františkovou ideou je v souladu. Uvedme několik příkladů; převod z jejich textů ve španělštině, angličtině, italštině, portugalské a němčině do češtiny je pokud možno doslovný:

Nenechej nás upadnout do pokušení.

Nevod' nás k těžkému zkoušení.

Udržuj nás čistými od pokušení.

Učiň, abychom neupadali do pokušení.

Dokončení na str. 3

Dokončení
(Komenský těmi „koncilními dekrety“ myslí usnesení prvních čtyř koncilů ze „sedmi církevních koncilů“, které pravoslavná a římskokatolická církev společně uznávají dodnes). Pokud na sebe nechceme obrátit Boží hněv, „že jsme vystoupili z cest Božích“, tak dokonalost církve záleží ve trojím, co je nutné reformovat: „V učení, abychom od zbytečných subtilností (malíčností) pustíc, sprostněji podle slova Božího věřiti se učili, kněží pak aby pilněji lid křesťanský při jejich spasení osvěcovali. V životu pak, abychom od bezbožných navyklostí upustíc, pilněji svatých ctností (každý na místě svém) ostříhali. V svornosti, abychom trháni zanechajíc, jedním ramenem (jakž prorok mluví) Pánu Bohu svému věrně sloužili (Sf 3,9)“. (kap. XI., XII.). Začátek obnovy církve je polepšením života, zvláště je třeba vzdát se slabosti, která je příznačná téměř všem Čechům: „*Nebo jsme takovým zlým darů užíváním jiné národy daleko byli převýšili, připovídku z sebe udělali, že luxus perditit Bohemos (hřířivost škodí Čechům) ...Čas jest, čas přestati drážditi Boha a začíti darů Božích s pobožnou šetrností užívatí. ...Vypřáhli byli všichni téměř z jha Kristova a zapřáhli jho světa a teď v tomto Božím dopuštění jho Antikristovo rozpustilostmi všelikými. Protož potřebí jho světa a Antikristovo zvorci a jho Kristovo, pobožnosti a svatosti, zase vzíti*“. (kap. XIII.). „*Učení zajisté Boží v církvi má-li pravé a čisté, celé, nenaprznělé, neoklamavatelné a plné moci k spasení býti, musí z samých studnic Izraelských býti vážené, to jest z samých Písem svatých bráno, bez ujímání, přidávání, opravování jakéhokoliv...*“ (kap. XIV.-XV.). Bohoslužebné obřady (liturgie) mají být mírné a pouze takové, „*které jsou ode Pána vydány...*“ (kap. XVI.). Nejpodrobněji Komenský probírá otázku náboženské (mezidenominanční) svornosti a jednoty. Uvádí, že k výtkám o nejednotě křesťanů docházelo již v prvních staletích křesťanské církve, kdy židé a pohané se „*naším různicím smáli, ale obzvláště Antikristova sběř, Jesuiti, veliké sobě z toho plesání činili, i to posměšně a jízlivě mluvice a písíce, (Evangelicos furiosorum hominum instar in sua ipsorum viscera saevire eaque dilaniare), že evan-*

gelici pošetilých lidí obyčejem proti sobě se vztékají a vlastní svá střeva z sebe tahajíc žerou...“. Upřímně, neplatí tyto výtky dosud? Není právě ona pověstná nesnášenlivost tou nejvýraznější vlastností, kterou evangelíci mají do dnešních dnů? Komenský píše: „*Nesuďtež již více druhých, ale to raději rozsuzujeme, abychom nekladli urazu neb pohoršením bratřím svým...*“ (kap. XVII.). Ke křesťanské svornosti lze dojít čtyřmi cestami:
1. K vnitřní, opravdové pobožnosti milost (kap. XVIII.)
2. Vyzdvižení jmen lidských (kap. XIX.)
3. Vyrozumění sobě v rozepři (kap. XX.)
4. Srovnání řádů a ceremonií (kap. XXII.)
Záleží na tom, aby byly pěstovány především podstatné stránky náboženské, které jsou všem církvím společné, že „dokonalost člověka před Bohem spíše záleží ve sprostnosti srdce než ve hbitosti mozku“ (kap. XVIII., XIX.). Různé církve mají upustit od zdůrazňování svých názvů (husita, luterián, kalvinista...) a mají se nazývat prostě: kristiani, křesťané (kap. XIX.). Má být hledána cesta k dorozumění v teologických otázkách, neboť spory jsou jen hádky o slovo, „*a když se smysl jeho vysvětlí, dorozumění bývá blízké a snadné*“. Jedná-li se o nepřístupné tajemství, je nutno se spokojit s vírou, protože zde sám rozum nestačí. A pokud se není možné dohodnout, tak je na místě právě křesťanská snášenlivost (kap. XX., XXI.). „Ceremoniemi“ míní Komenský chrámovou výzdobu, bohoslužebná roucha, způsob konání služeb Božích (místo, kde mají být konány, ve kterém dni ...), otázky postní doby, svátků a jiných odlišností, které jednotlivé církve v porovnání s jinými mají. V těchto věcech se má hledat společná cesta: „*...stupte se obojí v jedno a vyhledajíc, co by lepšího bylo, ohradte se pěkně řády slušnými a obnovte mezi sebou jho Boží...*“ (kap. XXII.). V kap. XXIII. nadepsané Napomenutí k vrchnostem a kněžím společně je řešena vzájemná angažovanost státu a církve. Stát ani církev si nemají překážet. Vrchnost zastává vnější stránku společnosti: „*k stat-*

kům a tělu toliko se vztahující“ (zákony, politický pořádek, náboženská svoboda), kněží potom vnitřní: svědomí člověka, vyučování k bázni Boží, víře, lásce a naději. „*A tak jedni druhým v řád aneb úřad nesahají*“ (kap. XXIII.).
Haggaeus redivivus končí napomenutím jednotlivých stavů v zemi: zvlášť k vrchnosti (kap. XXIV.), k lidu křesťanskému (kap. XXVI.) a v poslední kapitole napomenutím k reformátorům (kap. XXVII.).
***
Rozhodně jsem četbou a poznámkami z Haggea rediviva neztratil čas. Mám zato, že naši „staří“ v ČCE vyjadřují ne vždy oprávněný dojem a podezření, že „mladí“ propadají příliš módním trendům. Tento článek chce vyjádřit, dokázat opačnou skutečnost: k vyvázání z českoobratrské tradice opravdu nedochází.
Na závěr uvedu kromě toho páru citovaných Komenského děl také dvě užitečné knihy: jednu poměrně obsáhlou od Dr. Jana V. Nováka a Dr. Josefa Hendricha, Jan Amos Komenský – jeho život a spisy, nákladem „Dědictví Komenského“ v Praze, 1932, která mně posloužila jako registr Komenského díla a v tomto článku se odráží nejvíce a druhou již útlejší knihu zvlášť orientovanou na pedagogickou činnost J.A.K. od Josefa Hendricha, Komenský ve světle svých spisů, Družstevní práce v Praze, 1941.
Snad laskavému čtenáři odlehčím a nezlehčím jednu starou západní křesťanskou tradici, snad tato má závěrečná slova nebudou považovaná za „svatokrádež“ a nebudu označen za samozvance, když použiji onu výsadu v úředním poslání římskokatolických biskupů, když označují spisy, které se v Římskokatolické církvi mohou či mají používat a čist, větou: Nihil obstat. (lat. „Nic nebrání“ – nic nebrání tomu, aby se z takto označené literatury modlilo, sloužilo bohoslužby, vyučovalo ...). Zopakuji otázku v nadpisu tohoto článku a také odpovím: Johann Amos Comenius, Haggaeus redivivus? Nihil obstat.

Otto Miklík

1.

pána chtěl jsem se nejprve naučit žít s dětmi v mateřské škole. Nešlo to. Ředitelka, když zjistila, že její mateřské škole hrozí vychovávat a opatrovat nedochůdce, vyhlásila embargo na přijímání nestandardních žáčků. Všechny soudružky učitelky se rády připojily, ačkoliv tento nástroj protestu v té době nebyl obvyklý. Přestože tehdejší předpisy přímo nezapovídaly umístování dětí s postižením mezi zdravé, praxe byla jiná. Aby se neřeklo, přeci jen to se mnou chvilku zkusili. Nevím, jak mi to v té mateřské šlo, ale nepamatuji se, že by Přísný pán přímo zasahoval. Zasáhla ale vyšší moc. Objektivními testy bylo zjištěno, že zaostávám za průměrem výkonu, který se ve zmíněné předškolní výchově požaduje. Dostal jsem padáka a zároveň se mnou i maminka. Proslechlo se, že naše rodina chodí do kostela.

Delicie Nerková
Pokračování přístě

Přísný pán

Nemohu si vzpomenout, kdy se objevil poprvé. Býval vždy nenápadný. Aspoň zpočátku, jenže nevím, kdy nastal počátek. Možná tehdy, když někdo dal Přísnému pánovi klíč od mých dveří? Jasně. Malé dítě přece neumí odemknat ani zamykat. Má-li ještě ke všemu namísto rukou a nohou smutné pahýlky jen s několika prstíky, pak se odmykání a zamykání učí dlouho a s obtížemi. To potom Přísný pán přijde vhod. Můžu být rád, že jsem se naučil všechny ty věci, které umím. Asi za to Přísnému pánovi hodně vděčím. Bylo mi skoro pět let. Ležel jsem na břiše v ohrádce pro batolata a strašně jsem chtěl ven. Chtěl jsem tam, kde jsem tušil kluky, co kamarádí s mým bráchou. Toužil jsem po světě bez ohrádek, schodů a bez dveří s klikami a zámky, které nedokážu otevřít. Posunul jsem se k žbrdlinkám, vztyčil svůj trup tak vysoko, jak jsem jen mohl. Delší noha po-

sloužila jako nosič a prstíky jsem už už dosahoval na okraj plůtku, který mne dělil od zbytku světa. Ještě kousínek – a stál jsem! Hulálal jsem nadšením a volal maminku. Rozbrečela se dojetím. „Já věděla, že to jednou dokážeš, vždyť jsi můj šikovný velký chlapec.“ Možná tehdy už Přísný pán nakoukl oknem do mého života a způsobil, že jsem pochopil, jak důležitý je výkon, jak osudově rozhodující bude každá překážka, kterou se mi podaří nebo naopak nepodaří zdolat. Přísný pán mi přes ohrádku, které jsem se stále vši silou svých tří prstů přidržoval, podával balík, v němž byla červenou mašlí pečlivě převázaná Odpovědnost, Pevná vůle, Sebezapření, Zdrženlivost, Ctižádost, Důslednost, ano i Puntičkářství. Výměnou za to dostal můj samozvaný mecenáš ode mne Sebelítost, Bezstarostnost, Přirozenou Radost a Radostnou Přirozenost. S výbavou získanou od Přísného

HŘEŠ UDATNĚ 2017 (AD FRANTIŠEK SCHILLA, KJ 31/2017)

(Lutherovo povzbuzení v čase aféry Weinsteingate)
Koho a k čemu povzbuzujete, bratře, v čase této a mnoha podobných afér, připomenutím Martina Luthera (údajně Melanchtonovi) „pecca fortiter, crede fortius“ (hřeš statečně, věř statečněji)? Bez upřesnění to může čtenáři znít jako benevolence k pendlování mezi hříchem a ospravedlněním. Takže, když dovolíte, věřím (a jistě i Vy), že reformátor říká zneklidněnému svědomí: Postav se ke spáchaným svým hříchům statečně, tvá víra v odpuštění budiž statečnější než ony. Totiž víra, že krev Krista Ježíše, tj. jimi působená aktuální Boží bolest, očistí DOTČENÉ svědomí od skutků mrtvých k sloužení Bohu živému (Žd 9,14).
Váš heterosexuál

Samuel Jan Hejzlar

* * *

FAKTA A KONTEXTY

Bratr Josef Potoček shrnuje argumenty, proč by měl být Jeruzalém uznán jako hlavní město Státu Izrael a vzpomíná můj starší příspěvek (Hlas pro Tel Aviv, č.29/2016) slovy: „Miloš Hübner ve svém loňském příspěvku uvádí fakta, která jsou sama o sobě správná. Pomíjejí ale širší a historický kontext...“. Nechci zabřednout do neplodné polemiky a soustředím se pouze na to, co se mi dnes jeví jako nejpodstatnější.
Historie jako proces vývoje a proměn jednotlivců, obcí, států, národů, regionů a nakonec i celého lidského světa se skládá z jednotlivých faktů, jejichž množství je v podstatě libovolné a závisí jednak na podrobnosti zkoumání, jednak na oblasti studia, která nás zajímá. Výsledné vylíčení historie předpokládá vyhodnocení faktů právě z hlediska jejich zařazení do širšího kontextu, jednak zúžení výběru z jejich nepřeborného množství. Často bývají vynechávána právě fakta, která nezapadají do koncepce autora a jsou obětována přesvědčivosti jeho zvoleného kontextu, jež se má jevit jako jediný nebo nejsprávnější.
V současné diskusi vnímám skutečnost, že existují dva předkládané historické kontexty, v užším smyslu izraelský a palestinský, v širším smyslu proizraelský a protiizraelský. Jejich protagonisté si nedůvěřují a naprostou absenci vzájemné důvěry pokládám dnes za hlavní překážku smysluplných vyjednávání. V kontextu proizraelském je zdůrazňováno postavení Izraele jako objektu nenávisti sousedů a nepochopení či zbytků antisemitismu většiny zemí světa. Méně je akcentována jeho proměna v dominantní vojenskou a průmyslovou velmoc, která se těší na Blízkém východě jadernému monopolu.

V protiizraelském kontextu je zdůrazňován proces budování židovských osad na Západním břehu Jordánu, který se podle mínění drtivé většiny zemí světa děje v rozporu s mezinárodním právem a který podle mého názoru už k dnešnímu dni zcela zmařil možnost, aby vedle státu Izrael vznikl na jakémkoli smysluplném území stát Palestina.
Za této situace považuji za věcně i psychologicky nemožné, aby spolu jednali Izraelci a Palestinci bez třetí strany, která by sehrála roli nestranného zprostředkovatele. Kdo by touto třetí stranou mohl být? V dílčích věcech to bývá ten, kdo má otevřené diplomatické kanály k oběma partnerům jednání, což často bývají Izrael na jedné straně a Hamás či Hizballáh na druhé straně. Potom nemohou prostředkovat USA, které pokládají tyto organizace za teroristické, ale Egypt, Turecko, Katar či Rusko.
USA jako dosavadní supervelmoc si ovšem pro sebe vyhrazuje monopol na pozici zprostředkovatele mezi Izraelem a palestinskou samosprávou v jednáních o konečném mírovém uspořádání. Podle mého názoru tato pozice zprostředkovatele vyžaduje jistou míru nestrannosti, i když o celkových sympatiích administrativy USA nikdo nepochybuje. Kdyby USA přesunuly svoji ambasádu do Jeruzaléma, tak by o tuto nestrannost přišly. Bylo by pro Izrael příznivější, kdyby se tímto nestranným zprostředkovatelem mělo stát Rusko či Čína?
Chci ujistit bratra Potočka, že přeji Izraeli všechny jeho úspěchy a že nepochybují o tom, že právě z hlediska širšího kontextu biblického nemůže být o významu města Jeruzaléma žádných pochybností. Tel Aviv bude mít vždy postavení, jaké měl kdysi v Německu Bonn vedle Berlína. Rovněž jsem si vědom, že o výsledku diplomatické hry se nerozhoduje v Trnávce a dějiny se neodehrávají podle mých představ. Ovšem prostou skutečností je, že si závěrečná mírová jednání obě strany ještě neodpracovaly a přímá jednání, jež jediné mohou přinést výsledky, nahrazují obviňováním, kdo za daný stav může.

Miloš Hübner

A neuved' nás v pokušení

Dokončení ze str. 2

Nedopust', abychom byli pokoušeni.
Nenech nás upadnout do pokušení být ti nevěrnými (hodně volný překlad).
Prosba modlitby Páně, již se teď věnujeme, se dotýká existence a podstaty zla a souvisí i s představou Boží všemohoucnosti. Pojem "všemohoucí" je z hlediska logiky vnitřně sporný (může či nemůže všemohoucí vytvořit pro sebe nepřekonatelnou překážku? Kladná i záporná odpověď jsou v rozporu s významem přídavného jména všemohoucí). Boží všemohoucnosti tedy nemůžeme plně rozumět. Bůh lidskou logiku přesahuje. Přitom však lidský jazyk na ní staví. Ve světě víry je mnohé, co nemůžeme plně rozumem obsáhnout ani slovy vyjádřit. Vědomi si této skutečnosti přijmeme vděčně snahu tvůrců překladu Hoffnung für alle vyjádřit obsah prosby "neuved' nás v pokušení" slovy "Nenech nás upadnout do pokušení být ti nevěrnými".

Jiří Nečas

10 LET OD ÚMRTÍ JANA HELLERA

„Publikuje také v Die theologische Literaturzeitung,“ hrdě jsem v půli 70. let 20. století charakterizoval prof. Jana Hellera východoněmeckému faráři, k němuž jsem právě dorazil na prázdninovou student-skou brigádu. (U prof. Hellera jsem tenkrát v rámci studia cosi sepsoval.) Reakce mě doslova uzemnila: „Ich lese keine. (Tu nečtu.)“ Prestižní časopis zaměřený na recenze knih z různých teologických oborů na straně jedné, zápečnické farářství na straně druhé! Jak se posléze ukázalo, onen duchovní přece jen cosi ze Starého zákona vyčetl: „Proroci jsou ti, kdo nezůstávají nestrannými“ (tak zdůvodňoval své angažmá ve východoněmecké Křesťanskodemokratické unii – CDU). Postoj vyprofilován, rozvíjme jej bez – potenciálně „rušivého“ – dotyku s novějším starozákonním badáním ...

Kristus revoluce

Kristovskou „rušivost“, „podvrtnost“, ba přímo „revolučnost“, k níž tíhne Starý zákon, zpřítomňoval prof. Jan Heller (22. 4. 1925 - 15. 1. 2008) ve svém teologickém a pedagogickém působení především. V tom stál na linii svého učitele Slavomila Daňka. V přednáškách často předem i průběžně upozorňoval, že bude / je kritický „na všechny strany“, resp. „nalevo i napravo“. (Někdy skoro omluvně – když cítil, že šleh zabolí část posluchačstva.)

A soustavně se utkával se sebestředným církevnictvím, jaké předvedl onen úvodem citovaný duchovní. Párkrát třeba na fakultě znechuceně ukázal přes dvůr (kde sídlila synodní rada Českobratrské církve evangelické – ČCE): „Támhle měli zase fůru výhrad ...“ Jindy doslova zalá- teřil: „Vážení členové církevního vedení, volové takto ...“ To když jedna z církví v Německé demokratické republice (NDR) odmítla ordi- novat vystudovanou teoložku (která u něj následně chystala doktorát) pro tělesný handicap ... (Přitom vysvětlil, že ordinace pro dotyčnou jako pro luteránku hodně znamená.)

Přízrak zbytnělé Staatstreue

Mráz ovšem tehdy na Komenského evangelickou bohosloveckou fakul- tu (KEBF) nevanul z NDR ani z ČCE. Noční můru pro pedagogický sbor představovala za normalizace luterská „Staatstreue“ (loajalita vůči státu) v pojetí „michalkovského“ generálního biskupství Evangelické církve augsburského vyznání na Slovensku (ECAV). Splývala se „soci- odiceou“ (hájením daného společenského uspořádání – nebo dokonce momentálního režimu – jako nejlepšího z možných) avant la lettre (tj. před oficiálním vytvořením daného pojmu, vyjádřeno oblíbeným spoje- ním děkana Amedea Molnára).

Kolem KEBF a periodik vydávaných jejími pedagogy za normalizace krystalizovala vnitrocírkevní opozice, která po listopadu 1989 v ECAV převážila. Prof. Heller studentům rád vyprávěl, jak jej při zápase o for- mulaci v tom či onom prohlášení lokální ekumeny podpořil proti vlast- nímu šéfovi jednou novozákoník Karol Gábriš, jindy starozákoník Karol Nandrásky ... A dával k lepšímu historiku, kterak se prý dotyčný generální biskup natřásá před zrcadlem a dotazuje okolí, zda se „oprav- du tomu Lutherovi podobá“ ... (Zábavných historek časem kolovalo více; poslední o tom, jak dotyčný po sametu odmítl rezignovat: byl přece „zvolen v demokratických volbách“...)

Přes Daňka k Pavlovi

Student a neúnavný debatér Jan Veselý navštěvoval ateistické přednášky pro veřejnost, kde si brával slovo, aby je rozvracel poznatky od prof. Biče nebo prof. Hellera. (Natolik úspěšně, že poslední přednáška ze série byla potichu zrušena, ač byla ohlášena na plakátech.) Na fakultním výletě pak předložil prof. Miloši Bičovi sociologickou záhadu: Přestože v Českoslo- vensku každoročně vystudují marxismus stovky (ba snad tisíce) lidí, nic v daném oboru neprodukuje, žádné filosofické knihy nevydávají. Prof. Bič jen ukázal na studenty opodál a řekl: „To máte stejný jako s bohoslovci. Kolik z nich se stane teology?“

Později se tedy Honza otázel prof. Hellera, proč se podle něj tak málo bohoslovců dále na vědecké úrovni věnuje teologii. Ten zacitoval Sla- vomila Daňka: „Měl jsem hodně žáků. Někteří umřeli, jiní se zbláznili ... A další se oženili.“ Zdůraznil poslední větu. (Sňatek až do osamostatnění dětí může znamenat stop vědeckým ambicím.) Přírůstek do rodiny nade- něho studenta zaměřeného na Starý zákon přijal s povzdechem: „XY se taky dal na to populování ...“

Hellerův a Daňkův odvozené pavlovský důraz byl – a je doposud – v ČCE neobvyklý. Apoštol Pavel vynáší svůj stav „AGAMOS“ (doslova česky: „bez ženy“). Jak se shoduje novější badání, coby vzorový farizeus předtím nemohl nebýt ženat. „Agamos“ tedy v jeho případě znamenalo buďto „ovdovělý“, nebo „rozvedený“. V měsíčníku Český bratr 9/2017 líčí farář, jak jej někteří církevníci po rozvodu „zcela zavrhlí“. Patrně málo četli Pavlovy epištoly, málo hovořili s prof. Janem Hellerem ...

Jak vidno, téma hellerovského výkladu Daňkových citátů a originálních bonmotů Hellerových neztrácí podvrtný náboj ani po letech. Proto se k němu ještě vrátíme.

František Schilla

Představujeme církve

SLEZSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ AUGSBURSKÉHO VYZNÁNÍ

Slezská církev evangelická augsbur- ského vyznání vyrůstá z apoštolské- ho učení, které vyzdvihla reformace a probuzenecká hnutí. Jako součást všeobecné církve Kristovy touží naplňovat poslání: čistě zvěstovat evangelium, náležitě vysluhovat svátosti a žít životem Božího lidu skrze uctívání trojjediného Boha, vzájemnou službu v lásce, pomoc potřebným a získávání a vyučování Kristových učedníků.

Základem učení církve je Bible, to jest inspirované a bezchybné Boží slovo. Církve se hlásí k Augsburgskému vyznání z r. 1530 a dalším symbolickým knihám luterské refor- mace.

ORGANIZACE A ZŘÍZENÍ

Církve působí geograficky zejména na Těšínsku. Sdružuje zejména věří- cí české a polské národnosti a boho- služby se ve většině sborů konají v obou jazycích. Církve čítá kolem 15 000 členů v 21 sborech a několika kazatelských a misijních stanicích. Nejvyšším orgánem církve je synod, který rozhoduje o všech církevních záležitostech. Církve je řízena devíti- člennou církevní radou, v jejímž čele stojí biskup Mgr. Tomáš Tyrlik a ku- rátor církve Jan Kocyan. Náměst- kem biskupa je Mgr. Martin Piętak, Th.D., a náměstkem kurátora Bc. Marta Czyżová.

NÁSTIN DĚJIN CÍRKVE

Evangelické učení v pojetí luterské reformace se začalo na Těšínsku šířit již za Lutherova života. Kolem roku 1550 byl celý kraj evangelický. Těšínský kníže Václav Adam z rodu Piastovců se stal horlivým stoupen- cem reformace a dal evangelíkům první církevní zřízení a bohoslužeb- ný řád.

Situace se změnila, když se roku 1653 Slezsko dostalo pod bezpro- střední moc Habsburků. V roce 1654 byly evangelíkům na Těšínsku uzamčeny a odebrány všechny kos- tely, byly zakázány bohoslužby po domech, pastoři byli ze země vypo- vězeni. Po období 55 let, kdy byli slezští evangelici silně pronásledo- váni a scházeli se jen na svých taj- ných shromážděních v horách a lesích, nastalo zmírnění útlaku evan- geliků, a to za doby císaře Josefa I. uzavřením tzv. Altranstädtské smlouvy. Ta umožňovala, aby evan- gelici mohli vystavět v Těšíně kostel zvaný Ježíšův (1709).

V r. 1781 císař Josef II. vyhlásil tzv. Toleranční patent, jímž bylo povole- no evangelíkům stavět další modli- tebny a kostely. Krátce na to byly založeny sbory v Bystřici, Bludo- vicích, Komorní Lhotce, Návsí a v jiných obcích Těšínska. Plnou rov- noprávnost s katolíky zajistil evan- gelikům teprve Protestantství patent v r. 1861.

Na přelomu 19. a 20. století region citelně zasáhly národnostní rozepře a války. V tomto období také dochá- zí k vlně duchovního probuzení, ze kterého vyrůstá Křesťanské spole- čenství a evangelická diakonie.

Za druhé světové války byla téměř všem místním pastorům znemožně- na služba, někteří byli vyvezeni na nucené práce nebo vězněni, pětina z nich zahynula v koncentračních tá- borech. Po válce začal komunistický režim kontrolovat a omezovat veš- kerou činnost církve. Tomuto tlaku

se uvnitř církve vzepřelo misijní hnutí, z něhož vzešlo mnoho nadše- ných a dobře vyškolených círke- vních pracovníků. V současné době nese Křesťanské společenství z.s. na svých bedrech mnohé misijně-evan- gelizační aktivity, zejména celocír- kevní tábory mládeže XcamP ve Smilovicích. K dalším organizacím spolupracujícím s církví patří Sdružení Martina Luthera, Towar- rzystwo Ewangelickie - Evangelická společnost, Sdružení Benjamin, spo- lečnost Hereditas a další.

SLEZSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ A. V.

V JEDNOTLIVÝCH DALŠÍCH SLUŽBÁCH

Vzrůstající počet rozvodů, nízká vitalita rodin a mnohé další signály jsou pro dnešní společnost alarmují- cí. Proto církve pořádá mj. konferen- ce pro rodiny, jejichž záměrem je zamýšlet se nad aktuálními otázka- mi, se kterými se rodiny potýkají. Také práce s dětmi má v naší církvi své nezastupitelné místo. Pro děti je připraveno mnoho užitečného křes- ťanského programu ať už na nedě- lních besídkách, či jiných aktivitách. Na formování a vzdělávání dětí se církve rovněž podílí prostřednic- tvím církevní základní školy, která byla SCEAV zřízena v roce 2005 a společně s mateřskou školkou má sídlo v Trinci. Počet žáků v mateřské škole se pohybuje kolem 20 a ve škole kolem 180. Vzdělávací pro- gram školy zahrnuje křesťanskou koncepci výchovy a vzdělávání, kte- rá se prolíná různými předměty. Žáci i učitelé začínají každodenní výuku modlitbou a čtením Bible.

Ve sborech SCEAV se konají tradič- ní setkání mládeže a dorostu, kde jsou mladí vedeni k víře v Ježíše Krista a kde je vytvářen prostor pro společné sdílení křesťanských hod- not mezi teenagery. Evangelizační projekt M.I.S.E. se věnuje těmto akti- vitám: pořádání modlitebních kon- ferencí, zakládání a vedení misijních a evangelizačních klubů a jiných aktivit v regionech působení sborů, pořádání letní misijní školy, jednorá- zových evangelizačních a sportov- ních akcí a v neposlední řadě i En- glish campů.

Mezi aktivity církve v médiích lze uvést přenosy bohoslužeb Českým rozhlasem, vlastní pořady pro Če- ský rozhlas, TWR Radio a pro lokální kabelové televize. Církve vydává česko-polský měsíčník Přítel-Przyja- ciel a ročenku Evangelický kalendář. Středisko Internet se pak zabývá web designem a sdělováním infor- mací, jakož i plněním evangelizač- ně-misijní a pastorační služby pro- střednictvím internetu. V publikač- ním středisku pracuje výkonná rada

na nových publikacích, které mají za cíl vzdělávat a upevňovat identitu svých členů.

V roce 2011 SCEAV otevřela nové rekreační a školicí středisko Beskyd- ská Oáza v Písku u Jablunkova. Středisko se nachází v malebných Beskydech, je výborným odrazo- vým můstkem pro horské túry a výlety do okolí, pěšky nebo na kole. V každém ročním období je tu mož- nost sportovního vyžití.

Důležitou součástí církve je Slezská diakonie. Zaměřuje se na službu lidem s postižením, seniorům, lidem bez domova a všem těm, kteří se dostali do nejrůznějších těžkých životních situací. V současné době provozuje 82 středisek, působí i v Ji- homoravském a Olomouckém kra- ji. V rovině vzdělávání v systému církevního školství spravuje síť ma- teřských, základních a středních škol. V oblasti odborného vzdělává- ní její působnost sahá do zemí střed- ní a východní Evropy, a to skrze mezinárodní akademii Interdiac, již je zakladatelem.

EKUMENA A PARTNERSKÉ VZTAHY

SCEAV je součástí rodiny křes- ťanských společenství sdružených v Ekumenické radě církví v ČR. Jsme členy Světového luterského sva- zu, Konference evropských církví, Leuenberského společenství církví (GEKE) a Světové rady církví. Naší partnerskou církví se stala Evan- gelická církev v Braunschweigu (Německo), Samostatná evangelic- ko-luterská církev se sídlem v Han- noveru, Evangelická církev a. v. na Slovensku a Evangelická církev a. v. v ČR.

Marek Říčan

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2,
Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607,
e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Celoroční předplatné 481 Kč, jednotli-
vé číslo 13 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Redaktorka: Helena Bastlová
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy
vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevra-
cí, ani neuschovává.
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí:
* Pro jednotlivce: Česká pošta, s.p.
bezplatná infolinka České pošty
800 300 302
adresa pro písemný styk:
Česká pošta oddělení periodického tisku
Olšanská 9, 130 00 Praha 3
e-mail: postabo.prstc@cpost.cz
*Hromadné zásilky: A.L.L.Production
s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X